

Tjänsteställe, handläggare
Enheten projektstöd
Gordon Hahn och Eva Getzman

Datum
2021-12-15

Beteckning
Dnr: 21RS4632

Willhelm Sundman (L)

Svar på motionen ”Region Örebro Län ska stärka EU-samarbetet i länet”

Bakgrund

En motion är inkommen från Willhelm Sundman (L) som föreslår att Region Örebro län (Regionen) ska utreda förutsättningarna att stärka stödet till länets aktörer gällande samarbeten kopplat till Europeiska unionens fonder och program.

Så här arbetar Region Örebro län med stöd till EUs fonder och program idag

Inom Förvaltningen Regional utveckling finns enheten projektstöd. Enhetens uppdrag är att stödja projektutveckling för idéer som ligger i linje med regional utvecklingsstrategi (RUS), hantera det statliga 1:1 anslaget samt samordna och stödja det internationella arbetet innefattande både politisk påverkan och projektstöd. Det innebär att enheten agerar bollplank och stöd för sakområdena internt inom förvaltningen samt externt gentemot potentiella projektägare.

Andra funktioner inom förvaltningen såsom ekonomer, analytiker, kommunikatörer samt de olika sakområdena arbetar tillsammans med enheten projektstöd på olika sätt vad avser projektstöd och projektutveckling beroende på om projektidéer uppstår internt eller externt. Enheten projektstöd blir ofta kontaktad av en idéinnehavare utifrån att Regionen hanterar det statliga 1:1 anslaget som är en medfinansieringskälla till olika projekt däribland EU projekt.

En utgångspunkt och erfarenhet vi har är att blivande projektägare själva behöver ansvara för att skriva och koordinera projektansökningar och att projektstödsenheten är just stödjande. Det behöver tidigt finnas förståelse och kunskap för vad som ska genomföras. Det händer också att sakområdena, oaktat enheten projektstöd, stöttar aktörer och kommuner i byggandet av projekt.

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08
Organisationsnummer: 232100-0164

Det uppfattas att motionären hänvisar till både EUs sektorsprogram som till strukturfonderna vid hänvisning till Europeiska Unionens fonder och program. Regionen arbetar olika gällande dessa två inriktningar, se bilaga.

I motionen refereras till att vi inte får tillbaka lika mycket medel som andra län i Östra Mellansverige ur dessa program, vilket i sig är lite missvisande då Regionen (och kommuner) ofta är med på lika villkor som andra regioner och kommuner i Östra Mellansverige, men där det i statistiken endast syns hur medel allokeras till projektägaren. Större projekt som till exempel #JagMed och det gemensamma arbetet med smart specialisering ägs av andra än Regionen. Även ALMI Invest medel allokeras enligt statistiken i annat län, men fördelas sedan till övriga.

Utmaningar

Den fråga som motionen lyfter är intressant, aktuell och leder till frågeställning om resurser och fokus i projektstöd. Ska Region Örebro län stödja regional utveckling med externfinansiering genom Region Örebro län och därmed de nätverk av sakfrågor som kommuner deltar i men som drivs av Region Örebro län, eller ska Region Örebro län erbjuda direkt stöd till kommuner och på så vis stödja regional utveckling? Beroende på vilken prioritet som väljs så skapar det olika utmaningar som behöver analyseras djupare. Att bredda stödet till kommuner är en utmaning då det inte finns något formellt ägande mellan kommuner och Regionen. Därför är det särskilt viktigt att klargöra om projektstöd kan erbjudas till kommunerna och hur ett sådant skulle organiseras och finansieras med hänsyn till den kommunala och regionala ansvarsfördelningen. Redan idag sker implementering av projekt hos kommunerna, men stödet kanaliseras genom de nätverk och forum för utveckling som redan finns på Regionen. Detta gör det mer tydligt kopplat till RUS och andra strategiska inriktningar på regional nivå.

Alla EU projekt syftar till att få till en förändring och en förflyttning, oftast på strukturell nivå. För detta behövs en aktör som kan driva på denna förändring även efter projektet. Även om ett utökat projektstöd skulle arbetas fram till externa aktörer så finns utmaningar såsom exempelvis mottagarkapacitet (beredskap att avvara resurser för att rigga och planera projektet samt hantera dess genomförande). Även frågor om medfinansiering och finansiell kapacitet finns.

Exempel från andra län

Utifrån en spaning avseende andra regioner kan vi konstatera att få regioner har ett strukturerat uppbyggt stöd för kommuner eller andra regionala aktörer gällande samarbeten kopplat till Europeiska unionens fonder och program. Gemensamt för samtliga regioner vi varit i kontakt med är att projektstödet utgår från ekonomiskt stöd, det vill säga medfinansiering för projekt (1:1), för att sedan i vissa fall utifrån det även ge handfast stöd i projektutveckling i olika grad. Se vidare bilaga.

Pågående arbete och nästa steg

Frågan om stöd till kommuner kopplat till mobilisering och projektutveckling har internt inom förvaltningen varit uppe för samtal. Vi står nu inför en ny programperiod och inom Östra Mellansverige, ÖMS har vi att fundera på hur vi ska mobilisera inför kommande regionalfondsprogram samt kommande handlingsplan för socialfonden.

Område Kultur och Ideell sektor samordnar riggandet av ett nytt projekt kopplat till att testa ”Culture planning” tillsammans med kommuner och civilsamhälle. Kulturnämnden har för 2022 lyft fram de internationella frågorna och EU-ansökningar.

Vad avser internationell projektutveckling så känns den tidigare använda CEPA processen, som möjliggjort stöd till bland annat kommunerna, inte längre aktuell (utvärdering har skett). Tillsammans med Central Sweden ser enheten projektstöd just nu över hur projektstödet kan utvecklas. Tillsammans med Region Dalarna och Region Gävleborg förs en dialog om hur det (konkreta) stöd vi i regionerna bygger upp som komplement till det (mer övergripande) som Central Sweden ska ge kan synkas. I det arbetet kommer vi beröra frågan om EU relaterad externfinansiering för att stärka vårt uppdrag om regional utveckling ska fokusera Region Örebro län och via de uppbyggda relationerna inom sakområden med länet kanaliseras till bl.a. kommuner eller om vi ska tolka uppdraget att arbeta och stödja kommuner (och andra aktörer i länet) mer direkt och bredare.

Utifrån ovan kommer förvaltningen tillsammans med kommuner och eventuella aktörer under kommande EU programperiod 2021-2027 undersöka behov av och möjligheter för ett förstärkt stöd.

Regional tillväxtnämnd föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att bifalla motionen.

För Region Örebro län

Irén Lejegren (S)
Ordförande i regional tillväxtnämnd

Petter Arneback
Regional utvecklingsdirektör